

do jednoho roku, dle výše hrozícího nebezpečí též až do 5 let a v čas války dokonce smrt zastřelením (§§ 286 ad lit. e) a 287).

Policie říční viz Plavba říční.

Policie silniční.

I. Policie silniční udržeti má nerušenou dopravu na silnicích a cestách; vztahují se tedy předpisy policie silniční k

1. zachování silnic a cest ve stavu dopravě přiměřeném;
2. k dopravním prostředkům, které používají silnic a cest;
3. ke způsobu tohoto používání, t. j. k dopravě samé.

Ad 1. Sem náleží ustanovení:

- a) o čistění silnic a cest, zvláště o odklizení sněhu,
- b) o poškození silnic a stromořadí podél nich nasázených.

Ad 2. Zde uvéstí sluší ustanovení:

- a) o šířce vozů,
- b) o úpravě loukotí,
- c) o úpravě brzdy,
- d) o nákladu (zatížení) vozů,
- e) o způsobu potahu,
- f) o osvětlování povozů.

Ad 3. Sem řadí se tato ustanovení:

- a) o rychlé jízdě,
- b) o vyhýbání se (povozů),
- c) o zastavování povozů na silnici,
- d) o přivěsování (připínání) povozů k sobě,
- e) o stálém střežení povozu osobou, která jej řídí (vozka, kočí).

II. Platná ustanovení policie silniční jsou rozdílná dle toho, jde-li o erární či neerární silnici; ve Slezsku a Gorici i Gradišce platí policejní předpisy vydané o neerárních silnicích též co do silnic erárních, ovšem jen potud, pokud se tím neukládá nějaký závazek eráru říšských silnic a pokud nejsou tu nebo pokud vydány nebyly úchylné předpisy na ochranu říšských silnic a pro dopravu na nich. (Slezsko: § 32 zák. ze dne 1. ledna 1878 č. 5 z. z., Gorice a Gradiška: § 27 zák. ze dne 6. července 1886 č. 7 z. z.).

III. Předpisy policie silniční pro erární (říšské) silnice.

V této příčině platí ještě celá řada starších předpisů, a to potud, pokud předměty v nich upravené nedošly nové úpravy v rádech policie silniční, které později vydány byly pro jednotlivé korunní země ve příčině říšských silnic. Přehledné sestavení těchto předpisů jest podáno v Manzově vydání zákonů sv. 28, I, s. 70 a násl. Policejní řády pro říšské silnice v jednotlivých zemích korunních, pokud vydány byly, jsou: pro Čechy nař. míst. ze dne 21. června 1886 č. 49165, č. 54 z. z., pro Moravu nař. míst. ze dne 4. března 1892 č. 29 z. z., pro Tyrolsko ze dne 1. září 1822 č. 108 sb. zák. pol., pro Dolní Rakousy nař. místodrž. ze dne 8. dubna 1888 č. 27 z. z., pro Dalmacii nař. místodrž. ze dne 3. prosince 1852 č. 269 z. z., ze dne 10. prosince 1856 č. 42 z. z., ze dne 12. března 1860 č. 8 z. z., pro Štýrsko nař. místodrž. ze dne 11. března 1885 č. 9 z. z. Kromě toho dlužno zmíniti se ještě o říšském zákonu platném pro všechny země korunní ze dne 2. ledna 1877 č. 33 ř. z. co do odklízování sněhu na říšských silnicích spolu s prováděcím nařízením ze dne 5. května 1877 č. 34 ř. z.

IV. Předpisy policie silniční pro neerární silnice: pro Čechy zák. ze dne 15. června 1866 č. 47 z. z., pro Moravu zák. ze dne 31. prosince 1874 č. 577 z r. 1875, pro Slezsko zák. ze dne 1. ledna 1878 č. 5 z. z., pro Bukovinu zák. ze dne 15. prosince 1872 č. 1 z. z. z r. 1873, pro Dalmacii zák. ze dne 15. prosince 1883 č. 2 z. z. z roku 1884, pro Korutany zák. ze dne 27. února 1874 č. 6 z. z., pro Krajinu zák. ze dne 26. září 1874 č. 27 z. z., pro Gorici a Gradišku zák. ze dne 6. července 1886 č. 7 z. z., pro Istrii zák. ze dne 10. června 1875 č. 12 z. z., pro Dolní Rakousy zák. ze dne 10. října 1875 č. 62 z. z., pro Horní Rakousy výnos místodrž. ze dne 1. října 1851 č. 413 z. z., pro Solnohradsko nař. ze dne 6. července 1856 č. 15 z. z. a zák. ze dne 11. února 1879 č. 10 z. z., pro Štýrsko zák. ze dne 18. září 1870 č. 52 ř. z., pro Tyrolsko platí svrchu uvedený policejní řád silniční ze dne 1. září 1822. Mimo to naskytají se různé dodatečné předpisy k jednotlivým policejním řádům silničním, které však jsou rázu podřízeného.

V. Příslušnost.

Dle čl. V. č. 3 obec. řádu ze dne 5. března 1862 č. 18 ř. z. náleží k samostatnému oboru působnosti obcí péče o bezpečnost a pohodlí dopravy po silnicích (silniční). Ve smyslu těchto ustanovení patří tedy opatřování policie silniční do kompetence obcí a upraveno jest v této způsobě též v jednotlivých svrchu vytčených policejních řádech silničních. Představený obce vykonává tu úřad soudce trestního; příslušným jest zpravidla představený nejbližší obce ležící ve směru jízdy. Stížnosti proti nálezům jeho podati jest na politický úřad okresní, kterýžto též vůbec povolán jest bdíti nad vykonáváním trestní pravomoci ve věcech policie silniční. Na Moravě a ve Slezsku jsou mimo to politické úřady okresní oprávněny vykonávati trestní úřední činnost ve vlastním oboru působnosti co do přestupků řádu policie silniční, které jim přímo byly oznámeny, a uchopiti se dotyčného případu zpravice o tom příslušného obecního představeného.

Nad zachováváním předpisů policie silniční mají kromě toho bdíti též organy ustanovené ku hlídání silnic (cestáři, cídiči silnic atd.) a policie. Peněžité pokuty plynou do chudinského fondu místního té obce, která příslušna jest odsouditi dotyčný přestupek (viz jednotlivé silniční řády policejní a nař. min. vnitra ze dne 20. ledna 1852 č. 28 ř. z.).

Police stavební jest soubor všech zákonných předpisů jednotlivých řádů stavebních, jimiž předejiti se má ohrožování osobní bezpečnosti při podnicích stavebních a jimiž odevzdává se provádění každé stavby do kontroly a dozoru úřadu stavebního. Police stavební obsahuje tedy zákonné předpisy:

1. o povolení k stavbě,
2. o opatřeních, jichž dlužno šetřiti při provádění stavby zřetelem k místním poměrům a veřejné bezpečnosti, zvláště při zřizování nových bytů a hospodářských budov poblíže železnic, řek a potoků. Vůbec má se odepřiti povolení ku zbudování nových bytů tam, kde stavební místo ohroženo jest povodněmi, sesutím půdy a jiným nebezpečím.
3. Police stavební kontroluje též osoby a živnostníky, kteří stavbu podnikají. Jenom osoby po zákonu způsobilé a k vedení staveb oprávněné smějí stavbu prováděti a to za své vlastní zodpovědnosti.
4. Police stavební stanoví sílu zdí, vytýká předpisy o zřízení zdí požárních, o sdělání zdí ze závor a prken a o volbě materiálu.